(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಿನೋಬ ಭಾವೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂತರ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ವರ್ಗ ವರ್ಗದ ಅಂತರ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಐದು ಬೆರಳುಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಇಡೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಂದು ಕೈಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಐದು ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ,ಅದರಿಂದ ಮುಷ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಬೆರಳನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಬೆರಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಕೈ ಮುಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ವರ್ಗ ದ್ವೇಷ ವಾಗಬಾರದು, ವರ್ಗ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದರೆ, ವರ್ಗ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಭೇದವಿದೆ, ವರ್ಗ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತಾಟವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ಫ್ಯಕ್ಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ, ಸರಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇದವಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವ ಮಾರ್ಗ ಬೇರೆ, ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾರ್ಗ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರ ಮಾರ್ಗವೇ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು, ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಅವರು, ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಬ್ಲಡಿ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು. ಬ್ಲಡಿ ರೆವೆಲ್ಯೂಷನ್ನಿಗೂ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಗೂ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಶಾಂತಿ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಮುಖೇನ ಪರ್ಸುಯೇಷನ್, ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮೂಲಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಮುಖೇನ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

Statement of the Minister for Agriculture and Forests, re: distribution of fertilisers in the State and Davangere in particular

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—I am aware of the feelings of the Members of this Hon'ble House about the distribution of fertilisers in Davanagere. On receipt of complaints last week about the malpractices indulged in the distribution of fertilisers and also the short supply of fertilisers in Davanagere, the Joint Director (Headquarters) was deputed to Davanagere to look into the alleged malpractices and submit a report for the consideration of Government. In the meantime, further representations were received from the Presidents of Co-operative Institutions and the leading agriculturists in Davanagere. The Deputy Director of Agriculture (Headquarters) dealing with fertilisers was also deputed to enquire into the matter. I myself proceeded to Davanagere on the 30th July 1972. The detailed reports of these two officers are awaited.

On my visit to Davanagere, my first reaction was that all was not well and the situation was somewhat tense. One of the agriculturists expressed the view "Sir your administration is of a strict nature. How is it that you are permitting your officers to allow black market in

fertilisers to go on ?" I was happy that I could know the reaction of the agriculturists. Immediately, I called the Deputy Commissioner, Chitradurga and other officers of the Revenue, Police and Agriculture Departments and held discussions with them. After going into details, I have found that *Prima facie* some of the officers of the Agriculture Department were not straight in dealing with the distribution of fertilisers and each officer was trying to Put the blame on the other. The *modus operandi* adopted by the officers of the Agriculture Department resulting in malpractices in the distribution of fertilisers and creating artificial shortage of fertilisers was that permits were issued under the signatures of the various officers of the Agriculture Department without regard to the competence of the individual officers and also the availability of stocks in Davanagere. On the strength of indiscriminate issue of permits for fertilisers, the officers of the Agro-Industries Corporation took action to release stocks of fertilisers without verifying as to the authenticity of the permits and also the availability of stocks in the godowns. I was very much pained to notice that even the Fertiliser Inspector also made himself bold to issue permits when he had absolutely no authority to issue them. These officers have acted in an irresponsible manner ignoring the directions issued by Government from time to time. Even the permits for fertilisers issued in favour of the Co-operatives have not been judiciously used because a large portion of fertilisers covered by the permits has not reached the hands of the genuine agrieulturists. This is, no doubt, a matter about which one cannot be proud of. The investigations against the offiers is still in progress. Preliminary investigations have shown that the officers primarily responsible are (1) Deputy Director of Agriculture, Chitradurga: (2) Assistant Director of Agriculture (Fertilisers); (3) Assistant Director of Agriculture, Davangere; (4) Assistant Agricultural Extension Officers; and (5) lastly the Fertiliser Inspectors who have issued permits without authority. Having satisfied that *Prima facie* there is a case against them in having indulged in malpractices in the distribution of fertilisers, I have already issued orders placing them under suspension.

The Agro-Industries Corporation has also deputed its officers for enquiring into the matter. It appears that the officers of the Corporation have also unfortunately indulged in malpractices and connived with the officers of the Department of Agriculture who are *Prima facie* found guilty of malpractices. The accounts maintained by the officers of the Agro-Industries Corporation at Davanagere are not upto-date. In some cases, cash memo and delivery notes which were expected to be delivered to the permit holders were not actually given. Hundreds of them were found in the office itself. As a Preliminary measure I have asked the Police to take charge of these cash memo and delivery notes. On enquiry, I could not get any satisfactory reply from the officers of the Agro-Industries Corporation stationed at Davanagere. Having regard to the findings in the preliminary investigation, the Agro-Industries Corporation are also taking suitable action in the matter.

(SRI K. H. PATIL)

Government are thinking of appointing an Enquiry Officer to take up Departmental Enquiry against the officers who are placed under suspension and to submit the report to Government within the shortest period. Steps have, however, been taken to supply adequate quantities of fertilisers to Davanagere and instructions have been issued to supply them to the agriculturists immediately. I request the Members of this Hon'ble House to co-operate with me and the new officers and officials who are expected to be posted at Davanagere in a day or two. The agriculturists need not find it difficult to get fertilisers in adequate quantities and without any difficulty. I also appeal to the Members of this Hon'ble House to kindly bear with me till detailed reports are received by Government in this behalf.

Half an hour discussion arises out of Answer to Question No. 98 *re* : Expenditure incurred on the visit of the Prime Minister

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ಎಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ, 3,36,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಬಡವರ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಬಡವರೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ವರಮಾನ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 27 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಅವರ ನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಅವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಡತನವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಇಂದಿರಾ ನೆಹರು ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಖರ್ಚನ್ನು ಯಾರ ಯಾರ ಪಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೇ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಮೂವತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು ನೀವು. ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ತಾವು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ, ಬಡತನ ತೊಲಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಾಕು. ತಾವು ಬಡತನ ತೊಲಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಡ ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಓಟನ್ನು ಕೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಿರೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಈ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು, ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು, ಇತರೆ ಖರ್ಚುಗಳು, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು, ಯಾರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು ನೀವು, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನೀವು ನಕ್ಸಲೈಯರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇರಬಹುದು, ನಾವು ಅವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು